

Landsbygdspolitisk strategi för Piteå kommun 2010-14

Stad och land – hand i hand

Piteå är en kommun med vidsträckt landsbygd. Mer än halva befolkningen bor i större eller mindre byar längs kusten och i älvdalarna eller i den glest bebyggda Markbygden. Orsaken till detta är historisk. Längre utgjorde de areella näringarna, jord- och skogsbruk, människors huvudsakliga utkomst i piteregionen. Även om de flesta landsbygdsbor numera pendlar in till industrins och handelns arbetsplatser i centrum, föredrar man oftast att leva kvar på landet med dess stora trivselvärden, närheten till naturen och den lugnare livsmiljön.

På senare tid har särskilt norra och södra kommundelarna blivit attraktiva inte minst för allt fler barnfamiljer. Tappat har däremot bland annat Infjärdenområdet med Markbygden som känner av en relativ stagnation i befolkning, service och näringar. Det måste vara en övergripande kommunal målsättning att skapa goda förutsättningar för fortsatt expansion i redan aktiva tätorter. Men lika viktigt att vända utvecklingen i de delar av kommunen som upplever motvind. Folkpartiet betraktar en kommun med levande landsbygd som en uthållig kommun! Vårt landsbygdspolitiska program siktar till att skapa bästa möjliga villkor för att hela Piteå kommun ska leva vidare under överskådlig framtid.

Näringsliv och sysselsättning

Ju fler företag som etablerar sig utanför kommuncentrum desto livaktigare blir landsbygden. Underlaget för service växer. Behovet av dagliga arbetsresor minskar vilket är bra för miljön. Folkpartiet strävar efter att göra det lättare att starta och driva mindre företag, en politik som gynnar inte minst landsorten. En arbetsmarknad med säsongsarbete, mindre specialisering och en kombination av lönearbete och egenföretagande bör befrämjas. Att ro med många åror har alltid varit något av lands- och glesbygdens eget överlevnadstrick. Vindkraftsparken i Markbygden innebär stora möjligheter men även turistnäringen kan utvecklas. Vidmakthållen och utbyggd kommunal service är viktig och skapar lokal sysselsättning.

Folkpartiet vill

- Se till att projekt som startas inom SPIRA Fyrkanten, EU:s leaderprogram för landsbygdsutveckling, bemöts positivt inom Piteå kommun genom medfinansiering av lovande idéer m.m.
- Stötta Sjevinds vindkraftssatsning i kommunen men även andra mindre projekt för alternativa energiformer
- Öka möjligheten att bygga fritidshus i strandnära lägen i kommunens inre, glesare delar
- Stimulera och stödja företagsamhet, t.ex. inom jordbruket, som önskar satsa på landsbygden
- Utveckla och marknadsföra upplevelseturismen som en nyckelnäring för skogs-, älv- och sjölandskapet i kommunen väster om E4:an
- Understödja ett modernt skogsbruk som siktar på lönsamhet men i lika mån på uthållighet och hänsynstagande till miljön
- Bevaka att EU:s regionala medel i fortsättningen inriktas på mer sammanhållna och uthålliga projekt i norrländsk glesbygd

Kommunikationer

För en levande landsbygd är goda kommunikationer avgörande. Ett vägnät i bra skick, både huvudvägar och matarvägar, har stor strategisk betydelse för människorna utanför centralorten. Såväl sommar som vinter måste framkomligheten och säkerheten vara tillfredsställande. Alla väghållare måste ta sitt ansvar: vägverket, kommunen och enskilda.

Privatbilism kommer länge än att vara en nödvändighet för boende på landsbygden. Tillgång till bränsle, även miljövänliga alternativ, är ett rättvisekrav för alla i kommunens landsbygd, inte bara längs E4-stråket. Bussförbindelserna har på senare år tunnats ut allt mer. I en tid av växande miljö- och klimatproblem är detta inte acceptabelt.

Till modern kommunikation räknas idag självklart Internet. Även regelbunden postservice genom lantbrevbärare och/eller utlämningsställen på rimliga avstånd hör till människors basbehov.

Folkpartiet vill

- Att 0-visionen är ledstjärnan för trafiksäkerhetsarbetet i vår kommun
- Sätta stopp för hotet mot de mindre bensinmackarna på landet!
- Att de hushåll som ännu inte nåtts av bredbandsutbyggnaden eller annan teknik för Internetförbindelse ska i görligaste mån få sina behov tillgodosedda.
- Att Piteå kommun kraftfullt verkar för att väg 373 från Vitsand över Långträsk till kommungränsen breddas och förstärks för de tunga och utrymmeskrävande transporter som vindkraftsuppbyggnaden och allt tyngre timmerekipage kommer att kräva
- Påskynda den redan förberedda omdragningen av samma väg förbi Stockbäcken
- Bevaka att snöröjningen i framtiden ges ett realistiskt budgetutrymme
- Införa subventionerade bussresor med miljövänliga fordon i hela kommunen. Antalet avgångar bör öka i takt med att mängden passagerare växer. Heltrafiken t.o.r de större tätorterna måste komma tillbaka!

Social och kommersiell service

Utbudet av social och kulturell service kan av naturliga skäl inte vara lika varierat och utbyggt över hela vår stora kommun. Viktigt är dock att vidmakthålla ett rätt avvägt antal noder, knutpunkter, i strategiska lägen. Vi talar då om de större tätorterna som utan vidare kan bära upp och har behov av ett modernt välfärdssamhälles stödfunktioner för livets alla skeden. Att pensionärer och barnfamiljer inte i onödan ska tvingas till långa resor till och från tandläkare, vårdcentraler med mera borde tillhöra grundtryggheten i hela kommunen. Bättre, även för miljön, att personal uppsöker patienter och andra vård- och omsorgsbehövande där dessa lever och bor än tvärtom!

Piteå kommun, och för den delen landstinget, kan således genom sina sociala satsningar starkt bidra till att människor vill och kan bo kvar på landet. Det är även en förutsättning för att företagare kan tänka sig att etablera sig i landsorten. Då och bara då bibehålls ett nöjaktigt underlag för den kommersiella service, de lanthandlar etc, som också tillhör den absolut nödvändiga infrastruktur som gör att periferin inte utarmas. Dit hör givetvis byarnas hjärta, en pigg och livaktig skola i kommunal eller enskild regi.

Med andra ord, all samhällsutveckling består av goda eller onda cirklar där det ena ger det andra. Vissa kommundelar, liksom kommuncentrum, rör sig i positiv riktning, andra börjar släpa efter. Det är kommunens ansvar att hjälpa till med att bryta de onda cirkelarna. Särskilt i tider av ekonomisk nedgång är detta livsnödvändigt!

Folkpartiet vill

- Fortsätta förstärkningen av lokala centra och mötesplatser i byarna
- Sträva efter att upprätthålla bästa möjliga samhällsservice i mindre samhällen i kommunens periferi som Långträsk, övre Alterdalen, Jävre, Storsund-Kolerområdet
- Agera för att Pitebo bygger hyreshus inte bara i Hortlax och mer centralt utan även i t.ex. Infjärden
- Motverka den centralisering av folktandvård och distriktsvård som tyvärr blivit landstingets standardlösning på senare år
- Att det kommunala stödet till bybutikerna fördubblas till 500 000 årligen fr o m 2010
- Stödja de ideella krafter som sköter matleveranser m.m. till äldre ensamboende kommunen runt
- I strukturplaneringen se till att förskolor och skolor i perifera områden inte hamnar på undantag. Vi stödjer föräldra- och personalgrupper som vill starta kvalitetssäkrade enskilda förskolor och skolor i lugna miljöer och för att slippa långa resvägar för barnen

Fritids- och kulturutbud

Alla medborgare ska ha rätt till ett basutbud av kultur- och fritidsaktiviteter på rimligt avstånd. Människan lever inte av bröd allena som bekant. I kommunalsentra, de större byarna, ska finnas möjligheter till social, intellektuell och kulturell stimulans. Ofta måste detta vara helt eller delvis samhällsfinansierat. Det hindrar dock inte profilering och enskilda satsningar som berikar helheten. Speciellt angeläget är att våra barn och ungdomar garanteras kulturupplevelser och ett så diversifierat fritidsutbud som möjligt så nära hemmiljön som möjligt.

Folkpartiet vill

- Värna om biblioteksfilialerna och bokbussen
- Arbeta för att lämpliga lokaler för fritid och kultur ska finnas i samtliga kommunalar
- Att värdefulla kulturbyggnader och -miljöer även på landet bevaras enligt av miljö- och byggnadskontoret upprättat program
- Undersöka förutsättningarna att utveckla Långträsk/Gråträskområdet till ett rekreationscenter i Markbygden
- Att ungdomsgårdar/mötesplatser skall finnas i tätorter kommunen runt
- Initiera ett program för offentlig utsmyckning också utanför centrala stan
- Stötta lokala idrottsföreningars viktiga verksamhet. Att isbanorna ute i kommunalerna håller på att avvecklas är ett fattigdomsbevis
- Att alla barn och ungdomar, också de som bor på landsbygden, ska nås av ett allsidigt kulturutbud i skolans regi. Tumregeln en teaterupplevelse per elev och läsår ska gälla var man än bor i kommunen. Kultur i skolan måste uppmuntras!

Övrigt

Folkpartiet vill

- Med olika stödåtgärder främja fritidsfisket såväl i Piteälven och de mindre skogsälvarna och sjöarna i markbygden som i havsbandet

